

UDK 336.2

Oporezivanje sporednih zanimanja i domaćih radinosti

Krešimir Vranar, dipl. oec.

Obrtničke djelatnosti mogu se uz propisane uvjete obavljati i kao domaća radinost ili kao sporedno zanimanje. U članku autor pojašnjava **što je domaća radinost odnosno sporedno zanimanje** te piše o paušalnom oporezivanju dohotka kod obavljanja djelatnosti domaće radinosti i sporednog zanimanja.

Fizičke osobe mogu obavljati obrtničke djelatnosti iz čl. 2. st. 1. Zakona o obrtu¹ i kao domaću radinost ili kao sporedno zanimanje samo osobnim radom **na temelju odobrenja** koje izdaje mjesno nadležni ured državne uprave u županiji, odnosno nadležni ured Grada Zagreba (čl. 49. st. 1. Zakona o obrtu).

ističemo...

Domaću radinost ili sporedno zanimanje **ne može** obavljati osoba koja obavlja registriranu samostalnu djelatnost obrta ili slobodnog zanimanja prema posebnim propisima ili samostalnu djelatnost poljoprivrede i šumarstva od koje dohodak ili dobit utvrđuje na temelju poslovnih knjiga prema posebnim propisima, a obveznik je PDV-a.

Fizičke osobe podnose prijavu za izdavanje odobrenja za obavljanje domaće radinosti ili sporednog zanimanja mjesno nadležnom uredu državne uprave u županiji, odnosno nadležnom uredu Grada Zagreba koji o tome vode evidenciju. Upis svake promjene u evidenciju obavlja se rješenjem. Izvršno rješenje mjesno nadležni ured državne uprave u županiji, odnosno nadležni ured Grada Zagreba dostavit će Ministarstvu financija – Poreznoj upravi i nadležnoj područnoj ustrojstvenoj jedinici Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (čl. 49. st. 5. Zakona o obrtu).

Pod **domaćom radinošću**, prema čl. 50. st. 1. Zakona o obrtu, razumijeva se izrada proizvoda koju obavlja fizička osoba kod kuće osobnim radom, ako ispunjava uvjete iz propisa kojima se uređuje pojedina djelatnost. U prijavi mjesno nadležnom uredu državne uprave u županiji, odnosno nadležnom uredu Grada Zagreba, fizička osoba mora navesti proizvode koje će izrađivati u domaćoj radinosti.

Fizička osoba može obavljati domaću radinost ako udovoljava posebnom uvjetu stručne osposobljenosti, odgovarajućeg srednje strukovnog obrazovanja ili položenog majstorskog ispita, ako obavlja djelatnost s popisa vezanih obrta.

Prestanak obavljanja domaće radinosti fizička osoba prijavljuje mjesno nadležnom uredu državne uprave u županiji, odnosno nadležnom uredu Grada Zagreba koji o tome donosi rješenje i po njegovoj izvršnosti briše domaću radinost iz evidencije odobrenja za obavljanje domaće radinosti (čl. 50. st. 4. Zakona o obrtu).

Pod **sporednim zanimanjem**, prema čl. 51. st. 1. Zakona o obrtu, razumijeva se obavljanje uslužnih djelatnosti kod kuće osobnim radom, odnosno kod naručitelja usluge. Fizička osoba može obavljati usluge kao sporedno zanimanje ako udovoljava posebnom uvjetu stručne osposobljenosti, odgovarajućeg srednje strukovnog obrazovanja ili položenog majstorskog ispita, ako obavlja djelatnost s popisa vezanih obrta.

Prestanak obavljanja sporednog zanimanja fizička osoba prijavljuje mjesno nadležnom uredu državne uprave u županiji, odnosno nadležnom uredu Grada Zagreba, koji o tome donosi rješenje i po njegovoj izvršnosti briše sporedno zanimanje iz evidencije odobrenja za obavljanje sporednog zanimanja (čl. 51. st. 3. Zakona o obrtu).

Domaća radinost ili sporedno zanimanje može se obavljati **samo osobnim radom**, tj. bez zapošljavanja radnika.

ističemo...

Domaću radinost ili sporedno zanimanje, mogu obavljati i **umirovljenici** te im se u ovom slučaju neće obustaviti isplata mirovine.

Za obavljanje domaće radinosti ili sporednog zanimanja fizička osoba **mora imati odobrenje** iz čl. 49. st. 1. Zakona o obrtu, koje

¹ Zakon o obrtu (Nar. nov., br. 143/13 – 41/20 – ispr.)

izdaje mjesno nadležni ured državne uprave u županiji, odnosno nadležni ured Grada Zagreba, na području prebivališta odnosno boravišta fizičke osobe koja obavlja domaću radinost ili sporedno zanimanje (čl. 52. st. 1. Zakona o obrtu).

ističemo...

Fizičke osobe, koje obavljaju djelatnost domaće radinosti ili sporednog zanimanja, imaju **ograničenje u vezi visine primitaka** ostvarenih obavljanjem djelatnosti domaće radinosti ili sporednog zanimanja za koje imaju odobrenje. Naime, kod obavljanja djelatnosti domaće radinosti ili sporednog zanimanja mogu se ostvariti **bruto primitci** koji ne prelaze iznos od 10 bruto prosječnih mjesečnih plaća u kalendar-skoj godini u kojoj se obavlja djelatnost.

Prosječna mjesečna bruto-plaća po zaposlenome u pravnim osobama Republike Hrvatske za 2024. iznosila je **1.798,00 eura**² (u nastavku teksta umjesto eura pišemo oznaku: €). Stoga, fizička osoba kod obavljanja djelatnosti domaće radinosti ili sporednog zanimanja tijekom 2025. **može ostvariti primitke do najviše 17.980,00 €** (1.798,00 € x 10).

ističemo...

Ako fizička osoba, koja obavlja djelatnost domaće radinosti ili sporednog zanimanja, zadovoljava propisane navedene uvjete o paušalnom oporezivanju samostalnih djelatnosti, po rješenju nadležne Porezne uprave plaća paušalni poreza na dohodak.

Ističemo, da porezni obveznik koji želi prijeći na utvrđivanje dohotka u paušalnom iznosu od obavljanja samostalne djelatnosti te koji počinje obavljati samostalnu djelatnost za koju će utvrđivati dohodak u paušalnom iznosu, obvezan je Poreznoj upravi nadležnoj prema mjestu prebivališta ili uobičajenog boravišta podnijeti prijavu u Registar poreznih obveznika – **Obrazac RPO**.

U slučaju da fizička osoba, koja obavlja djelatnost domaće radinosti ili sporednog zanimanja, u kalendar-skoj godini ostvari primitke koji **prelaze iznos** 10 bruto prosječnih mjesečnih plaća obvezna je:

- od 1. siječnja iduće kalendarske godine **prestat** s obavljanjem djelatnosti domaće radinosti ili sporednog zanimanja te
- do 15. siječnja iduće kalendarske godine podnijeti **pisani zahtjev** nadležnom uredu državne uprave koje je izdalo odobrenje za obavljanje djelatnosti domaće radinosti ili sporednog zanimanja.

Na temelju pisanog zahtjeva fizičke osobe nadležni ured državne uprave donosi rješenje o prestanku obavljanja djelatnosti domaće radinosti ili sporednog zanimanja.

Također, ako tijekom tekuće kalendarske godine, fizička osoba prestane obavljati djelatnosti domaće radinosti ili sporednog zanimanja ili ako prestanu uvjeti prema kojima se je domaća radinost ili sporedno zanimanje moglo obavljati, fizička osoba je **obvezna u roku od 15 dana** od dana nastalih promjena podnijeti **pisani zahtjev** nadležnom uredu državne uprave za prestanak obavljanja djelatnosti domaće radinosti ili sporednog zanimanja.

Skrećemo pozornost da se fizička osoba, koja je prestala obavljati djelatnosti domaće radinosti ili sporednog zanimanja, može tijekom kalendarske godine ili od 1. siječnja iduće godine prijaviti u Registar poreznih obveznika – Obrazac RPO i utvrđivati dohodak od samostalne djelatnosti temeljem propisanih poslovnih knjiga.

Prijavu za obavljanje samostalne djelatnosti i utvrđivanju dohotka na temelju propisanih poslovnih knjiga, fizička osoba podnosi nadležnoj Poreznoj upravi u roku od 8 dana od dana početka obavljanja samostalne djelatnosti (čl. 87. st. 4. Zakona o porezu na dohodak³).

U nastavku pojašnjavamo uvjete za paušalno oporezivanje djelatnosti domaće radinosti ili sporednog zanimanja.

1. Uvjeti za paušalno oporezivanje

Obveznik poreza na dohodak kojemu se dohodak može utvrđivati u paušalnom iznosu je i fizička osoba koja ostvaruje primitke od obavljanja samostalne djelatnosti obrta tj. djelatnosti domaće radinosti ili sporednog zanimanja koja ispunjava sljedeće uvjete:

ističemo...

- 1) da nije obveznik PDV-a prema zakonu kojim se uređuje porez na dodanu vrijednost i
- 2) da po osnovi te djelatnosti u poreznom razdoblju ne ostvaruje ukupan godišnji primitak veći od iznosa propisanog za obvezni ulazak u sustav PDV-a prema zakonu kojim se uređuje PDV⁴.

Fizičke osobe, koje su paušalno oporezovane, a obavljaju djelatnosti domaće radinosti ili sporednog zanimanja u 2025. mogu **ostvariti primitke do najviše 17.980,00 €**.

Porezni obveznik koji obavlja samostalnu djelatnost iz čl. 29. Zakona o porezu na dohodak, od koje dohodak utvrđuje na temelju propisanih poslovnih knjiga prema čl. 30. – 35. Zakona o porezu na dohodak, **ne može istodobno** po osnovi te djelatnosti dohodak i porez na dohodak utvrđivati u paušalnom iznosu.

Ako porezni obveznik koji obavlja djelatnost domaće radinosti ili sporednog zanimanja iz čl. 2. st. 1. Pravilnika, od koje dohodak utvrđuje u paušalnom iznosu, uz tu djelatnost u tijeku poreznog razdoblja započne obavljati i novu djelatnost od koje dohodak može utvrđivati u paušalnom iznosu, obavljanje nove djelatnosti smatra se, u smislu Pravilnika, proširenjem samostalne djelatnosti od koje se utvrđuje dohodak i porez na dohodak u paušalnom iznosu, ali uz uvjet da ukupni godišnji primitak ne prelazi iznos od **17.980,00 €**.

2. Utvrđivanje godišnjeg paušalnog dohotka

Godišnji paušalni dohodak za samostalnu djelatnost iz čl. 3. st. 1. Pravilnika utvrđuje se:

- 1) u iznosu 1.695,00 što je razlika između primitka u iznosu 11.300,00 € i porezno priznatih izdataka u visini 85 %, ako porezni obveznik u poreznom razdoblju ostvaruje ukupni godišnji primitak do 11.300,00 €,
- 2) u iznosu 2.295,00 € što je razlika između primitka u iznosu 15.300,00 € i porezno priznatih izdataka u visini 85 %, ako porezni obveznik u poreznom razdoblju ostvaruje ukupni godišnji primitak iznad 11.300,00 € do 15.300,00 €,

3 Zakon o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 115/16 – 152/24; u nastavku: Zakon)

4 Odredba Pravilnika o paušalnom oporezivanju samostalnih djelatnosti (Nar. nov., br. 1/20–16/25; u nastavku: Pravilnik)

2 Vidjeti Nar. nov., br. 124/24

- 3) u iznosu 2.985,00 € što je razlika između primitka u iznosu 19.900,00 € i porezno priznatih izdataka u visini 85%, ako porezni obveznik u poreznom razdoblju ostvaruje ukupni godišnji primitak iznad 15.300,00 € do 19.900,00 €,
- 4) u iznosu 4.590,00 € što je razlika između primitka u iznosu 30.600,00 € i porezno priznatih izdataka u visini 85%, ako porezni obveznik u poreznom razdoblju ostvaruje ukupni godišnji primitak iznad 19.900,00 € do 30.600,00 €,
- 5) u iznosu 6.000,00 € što je razlika između primitka u iznosu 40.000,00 € i porezno priznatih izdataka u visini 85%, ako porezni obveznik u poreznom razdoblju ostvaruje ukupni godišnji primitak iznad 30.600,00 € do 40.000,00 €,
- 6) u iznosu 7.500,00 € što je razlika između primitka u iznosu 50.000,00 € i porezno priznatih izdataka u visini 85%, ako porezni obveznik u poreznom razdoblju ostvaruje ukupni godišnji primitak iznad 40.000,00 € do 50.000,00 €,
- 7) u iznosu 9.000,00 € što je razlika između primitka u iznosu 60.000,00 € i porezno priznatih izdataka u visini 85%, ako porezni obveznik u poreznom razdoblju ostvaruje ukupni godišnji primitak iznad 50.000,00 € do 60.000,00 €.

Godišnji paušalni dohodak jest i godišnja porezna osnovica za utvrđivanje godišnjeg paušalnog poreza.

Porezno priznati izdaci iz čl. 3. st. 1. Pravilnika uključuju sve nastale izdatke i iznos izdatka za uplaćene doprinose za obvezna osiguranja po posebnim propisima.

ističemo...

Međutim, za fizičke osobe koje obavljaju djelatnosti **domaće radinosti ili sporednog zanimanja** godišnja porezna osnovica za utvrđivanje godišnjeg paušalnog poreza u 2025. može iznositi najviše **17.980,00 €**.

Skrećemo pozornost da u slučaju nastanka porezne obveze (početka obavljanja samostalne djelatnosti) odnosno prestanka porezne obveze (prestanka obavljanja samostalne djelatnosti ili prestanka uvjeta za utvrđivanje dohotka u paušalnom iznosu) tijekom poreznog razdoblja, godišnji paušalni dohodak utvrđuje se razmjerno broju mjeseci obavljanja djelatnosti i to u korist poreznog obveznika, a dohodovni razred utvrđuje se na način da se od prosječnog primitka ostvarenog tijekom poreznog razdoblja u kojem se djelatnost obavlja (ukupni primitak podijeljen s brojem mjeseci obavljanja djelatnosti) utvrđuje godišnji primitak množenjem prosječnog primitka s 12 mjeseci. Na isti način paušalni dohodak se utvrđuje i za registrirani sezonski obrt (čl. 3. st. 4. i 5. Pravilnika).

U broj mjeseci obavljanja samostalne djelatnosti računa se svaki puni (cijeli) kalendarski mjesec u kojemu je obveznik obavljao samostalnu djelatnost i posljednji mjesec bez obzira na broj dana obavljanja samostalne djelatnosti u tom mjesecu.

ističemo...

Iznos godišnjeg paušalnog dohotka, godišnji i mjesečni iznos paušalnog poreza na dohodak utvrđuju se temeljem podnesenog izvješća iz čl. 7. st. 4. do st. 6. Pravilnika.

Iznimno godišnji paušalni porez na dohodak utvrđuje se rješenja u slučaju početka obavljanja djelatnosti i to primjenom porezne stope

iz čl. 82. st. 6. Zakona o porezu na dohodak (**porezna stopa od 12%**) na godišnji paušalni dohodak utvrđen čl. 3. Pravilnika.

Mjesečni paušalni porez na dohodak utvrđuje se na način da se godišnji paušalni porez na dohodak podijeli na 12 mjeseci odnosno na razmjernan broj mjeseci poreznog razdoblja (kalendarske godine) u kojima porezni obveznik obavlja samostalnu djelatnost.

Porezna uprava rješenjem osobito utvrđuje iznos godišnjeg paušalnog dohotka, godišnji i mjesečni iznos paušalnog poreza na dohodak te rokove plaćanja paušalnog poreza na dohodak. Rješenje donosi nadležna ispostava područnog ureda Porezne uprave prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu poreznog obveznika, a vrijedi do donošenja novog rješenja.

Rješenjem utvrđen godišnji paušalni porez na dohodak je **konačan**, pa porezni obveznik po toj osnovi **ne može podnijeti godišnju poreznu prijavu**.

3. Plaćanje paušalnog poreza

Godišnji paušalni porez na dohodak plaća se tromjesečno, do posljednjeg dana svakog tromjesečja, u iznosu koji je umnožak broja mjeseci tromjesečja za koje je obveza utvrđena i utvrđenog paušalnog mjesečnog poreza na dohodak sukladno čl. 4. st. 2. Pravilnika.

Razlika za uplatu manje uplaćenog paušalnog poreza na dohodak za proteklu kalendarsku godinu utvrđena temeljem izvješća iz čl. 7. Pravilnika (Izvješće o paušalnom dohotku od samostalnih djelatnosti i uplaćenom paušalnom porezu na dohodak (**Obrazac PO-SD**)), plaća se s danom podnošenja izvješća.

Poreznim obveznicima kojima je temeljem izvješća iz čl. 7. Pravilnika utvrđena razlika za povrat, više plaćeni paušalni porez na dohodak za proteklu kalendarsku godinu, vraća se na njihov zahtjev ili se uračunava u obvezu za iduće razdoblje, sukladno Zakonu.

4. Utvrđivanje paušalnog poreza na dohodak

Godišnji paušalni porez na dohodak utvrđuje se primjenom porezne stope od 12% sukladno čl. 82. st. 6. Zakona, na godišnji paušalni dohodak utvrđen čl. 3. Pravilnika.

Mjesečni paušalni porez na dohodak utvrđuje se na način da se godišnji paušalni porez na dohodak podijeli na 12 mjeseci odnosno na razmjernan broj mjeseci poreznog razdoblja (kalendarske godine) u kojima porezni obveznik obavlja samostalnu djelatnost.

Iznos godišnjeg paušalnog dohotka, godišnji i mjesečni iznos paušalnog poreza na dohodak utvrđuju se temeljem izvješća—**Obrazac PO-SD**.

Iznimno, iznos godišnjeg paušalnog dohotka, godišnji i mjesečni iznos paušalnog poreza na dohodak te rokovi plaćanja paušalnog poreza na dohodak utvrđuju se temeljem rješenja u slučaju početka obavljanja djelatnosti (čl. 4. st. 4. Pravilnika). Rješenje donosi nadležna ispostava područnog ureda Porezne uprave prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu poreznog obveznika, a vrijedi do podnošenja prvog izvješća na Obrascu PO-SD (čl. 4. st. 5. Pravilnika).

Ističemo, ako se po isteku kalendarske godine temeljem podataka iz izvješća iz Obrasca PO-SD utvrdi da su izmijenjeni uvjeti za utvrđivanje paušalnog dohotka iz čl. 82. st. 1. Zakona, porezni obveznik je obavezan razliku za uplatu godišnjeg iznosa paušalnog poreza na dohodak **uplatiti s danom podnošenja izvješća**.

ističemo...

U slučaju ako tijekom poreznog razdoblja prestanu uvjeti za utvrđivanje paušalnog dohotka i plaćanje paušalnog poreza na dohodak i nastupe uvjeti iz čl. 82. st. 8. i 10. Zakona i čl. 2. Pravilnika, Porezna uprava će utvrditi obvezu utvrđivanja dohotka od samostalne djelatnosti na temelju poslovnih knjiga s 1. danom mjeseca koji slijedi iza mjeseca u kojem su prestali uvjeti za utvrđivanje paušalnog dohotka te donijeti rješenje o plaćanju predujma poreza u skladu s čl. 37. st. 1. Zakona.

Iznimno, u slučaju kada tijekom zadnjeg mjeseca poreznog razdoblja prestanu uvjeti za utvrđivanje paušalnog dohotka i plaćanje paušalnog poreza na dohodak iz čl. 82. st. 8. i 10. Zakona i čl. 2. Pravilnika, Porezna uprava će utvrditi obvezu utvrđivanja dohotka od samostalne djelatnosti na temelju poslovnih knjiga s prvim danom prestanka uvjeta za utvrđivanje paušalnog dohotka te donijeti rješenje o plaćanju predujma poreza u skladu s čl. 37. st. 1. Zakona. Obveza plaćanja predujma poreza koja se utvrđuje rješenjem započinje s prvim danom sljedećeg poreznog razdoblja (čl. 4. st. 9. Pravilnika).

Napominjemo da porezni obveznici iz čl. 2. st. 1. Pravilnika koji samostalne djelatnosti obavljaju na području Grada Vukovara utvrđenog prema posebnom propisu o obnovi i razvoju Grada Vukovara, na potpomognutim područjima jedinica lokalne samouprave razvrstanih u I. skupinu po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske i na otocima prve skupine, plaćaju godišnji paušalni porez na dohodak iz čl. 4. st. 1. Pravilnika u visini od **25% godišnjeg paušalnog poreza na dohodak** (čl. 5. Pravilnika).

Porezni obveznik uplaćuje paušalni porez na uplatni račun poreza na dohodak grada/općine prema svom prebivalištu ili uobičajenom boravištu, a prema Naputku o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba u 2025.⁵

5. Plaćanje obveznih doprinosa

Porezni obveznik, koji obavlja samostalnu djelatnost, tj. djelatnost domaće radinosti ili sporednog zanimanja, i s te osnove porez na dohodak plaća u paušalnom iznosu, obveznik je plaćanja i doprinosa (čl. 69. Zakona o doprinosima⁶).

Osnovica za obračun doprinosa obrtnika, koji porez na dohodak plaćaju u paušalnom iznosu, jednaka je umnošku iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,4.

Za 2025. mjesečna osnovica doprinosa iznosi 719,20 € (1.798,00 € x 0,4). Iznos mjesečne osnovice od 719,20 € za obračun obveznih doprinosa propisan je čl. 7. Naredbe o iznosima osnovica za obračun doprinosa za obvezna osiguranja za 2025.⁷

Obvezu plaćanja doprinosa utvrđuje nadležna Porezna uprava za svako obračunsko razdoblje. Porezni obveznik, koji obavlja samostalnu djelatnost i s te osnove porez na dohodak plaća u paušalnom iznosu, plaća sljedeće doprinose:

- mirovinsko osiguranje;
- osiguranici samo I. stupa – 20%,

5 Naputak o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba u 2025. (Nar. nov., br. 22/25 i 68/25)

6 Zakon o doprinosima (Nar. nov., br. 84/08 – 152/24)

7 Naredba o iznosima osnovica za obračun doprinosa za obvezna osiguranja za 2025. godinu (Nar. nov., br. 137/24 i 25/25)

- osiguranici I. i II. stupa – 15% + 5%,
- obvezno zdravstveno osiguranje – 16,5%.

Propisani doprinosi plaćaju se najkasnije do 15.–og u mjesecu za prethodni mjesec (čl. 71. Zakona o doprinosima).

6. Poslovne knjige i evidencije

Porezni obveznik, koji obavlja samostalnu djelatnost iz čl. 29. Zakona o porezu na dohodak, obvezan je dohodak utvrđivati na temelju podataka iz poslovnih knjiga i evidencija (čl. 34. st. 1. Zakona).

Za razliku od njega, porezni obveznik koji porez na dohodak od samostalne djelatnosti plaća u paušalnom iznosu (u nastavku: porezni obveznik) **ne vodi poslovne knjige iz čl. 34. Zakona o porezu na dohodak**, osim evidencije o prometu – **Obrazac KPR** u skladu s čl. 46. Pravilnika o porezu na dohodak⁸ i čl. 7. Pravilnika.

ističemo...

Dakle, fizičke osobe koje obavljaju djelatnosti domaće radinosti ili sporednog zanimanja, a paušalno su oporezovane, obvezne su voditi samo **Obrazac KPR**.

Porezni obveznik obvezan je u Obrazac KPR evidentirati iznose **naplaćene u gotovini** i iznose **naplaćene bezgotovinskim putem**.

Obrazac KPR je evidencija u koju se na kraju radnog dana, a najkasnije prije početka idućeg radnog dana, upisuju primici naplaćeni u gotovu novcu, čekovima i primici naplaćeni bezgotovinskim putem.

U Obrazac KPR unose se opći podaci o poreznom obvezniku te sljedeći podaci:

- redni broj (stupac 1),
- nadnevak ostvarivanja gotovinskog/bezgotovinskog primitka (stupac 2),
- broj temeljnice (stupac 3),
- opis isprava o primicima u gotovini u skladu s odredbama Pravilnika o porezu na dohodak (stupac 4),
- iznos naplaćen u gotovini (stupac 5),
- iznos naplaćen u čekovima i bezgotovinski primici (stupac 6) i
- ukupno – zbroj iznosa iz stupaca 5 i 6 (stupac 7).

Porezni obveznik obvezan je za svaku isporuku i obavljenu uslugu **izdati račun** propisanog sadržaja u skladu s odredbama čl. 48. st. 4. Pravilnika o porezu na dohodak (čl. 7. st. 3. Pravilnika).

Račun se izdaje u najmanje dva primjerka, od kojih se jedan uručuje kupcu, a drugi služi poreznom obvezniku kao isprava za evidentiranje u Obrascu KPR.

Račun obvezno sadrže **najmanje sljedeće podatke**:

- o izdavatelju (naziv radnje, podatke o vlasniku, a osobito ime i prezime, osobni identifikacijski broj, adresu prebivališta ili uobičajenog boravišta)
- nadnevak izdavanja računa
- broj računa
- naziv robe ili usluge
- jediničnu cijenu
- ukupni iznos računa
- te ostale podatke prema propisima o fiskalizaciji.

Ističemo da prema odredbama čl. 9. st. 1. Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom⁹ i Pravilnika o fiskalizaciji u prometu gotovinom¹⁰, uz elemente računa propisane Pravilnikom o porezu na do-

8 Pravilnik o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 10/17 – 16/25)

9 Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Nar. nov., br. 133/12–114/23)

10 Pravilnik o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Nar. nov., br. 146/12–1/24)

hodak i Općeg poreznog zakona¹¹, račun treba sadržavati i sljedeće podatke:

- 1) vrijeme izdavanja računa (sat i minuta),
- 2) oznaku operatera (osobe) na naplatnom uređaju,
- 3) oznaku načina plaćanja računa – novčanice, kartica, ček, transakcijski račun, ostalo,
- 4) jedinstveni identifikator računa i
- 5) zaštitni kod izdavatelja obveznika fiskalizacije.

Iznimno od čl. 62. st. 1. OPZ-a, računi se **ne moraju ispostavljati** ako se promet ostvaruje od priređivanja lutrijskih igara, igara kladjenja, igara u casinima te na automatima za igre na sreću i zabavu, ako se pretežni dio vrijednosti prometa odnosi na maloprodaju dnevnog tiska, duhana i duhanskih prerađevina, maraka i drugih poštanskih vrijednosnica, ako se prodaja obavlja putem automata, ako se vlastiti poljoprivredni proizvodi proizvedeni na vlastitom obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu izravno prodaju krajnjem potrošaču u proizvodnim objektima seljačkih ili obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, ako se prodaja vlastitih poljoprivrednih proizvoda obavlja na tržnicama i otvorenim prostorima.

Fizičke osobe koje obavljaju djelatnosti domaće radinosti ili sporednog zanimanja a paušalno su oporezovani smatraju se malim obveznicima fiskalizacije i imaju **sljedeće obveze**:

- 1) internim aktom opisati poslovni prostor u kojem se obavlja djelatnost i oznaku operatera – osoba koje su ovlaštene za ispostavljanje računa,
- 2) prije nastanka obveze fiskalizacije u Poreznoj upravi ovjeriti propisanu uvezanu knjigu računa. Od početka svake godine računski počinju od broja 1,
- 3) račune za promet u gotovini **izdavati isključivo** iz uvezane knjige računa,
- 4) u poslovnom prostoru (zatvorenom) na vidnom mjestu istaknuti obavijest o obvezi izdavanja računa te obvezi kupca da preuzme i zadrži izdani račun,
- 5) donijeti odluku o visini blagajničkog maksimuma.

Ističemo da od 1.7.2017. sukladno odredbama čl. 21. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom¹², bivši „mali obveznici fiskalizacije“ **morali su** račune za promet naplaćen u gotovini **izdavati isključivo** preko naplatnih (fiskalnih) uređaja.

Navedeno znači da su mali obveznici fiskalizacije morali najkasnije do 1.7.2017. prije početka izdavanja računa za promet u gotovini **preko naplatnih (fiskalnih) uređaja** poduzeti i sljedeće radnje:

- Od Fina-e nabaviti digitalni certifikat koji se u postupku fiskalizacije koristi za elektroničko potpisivanje elemenata računa te za identifikaciju obveznika fiskalizacije prilikom elektroničke razmjene podataka s Poreznom upravom.
- Prilagoditi postojeće naplatne uređaje ili nabaviti elektroničke naplatne uređaje s programom koji omogućuje elektroničko potpisivanje elemenata računa i elektroničku razmjenu podataka s Poreznom upravom.
- Poreznoj upravi, prije početka provedbe postupka fiskalizacije računa, elektroničkim putem dostaviti podatke o poslovnom prostoru u kojem se obavlja obrtnička djelatnost.
- Obveznik fiskalizacije radi provedbe postupka fiskalizacije izdavanja računa dužan je izdavati račune isključivo putem elektroničkih naplatnih uređaja.
- Imati u pripremi uvezanu knjigu računa, ovjerenu u nadležnoj ispostavi Porezne uprave, ako dođe do potpunog prestanka

rada elektroničkog naplatnog uređaja, obveznik fiskalizacije izdaje račun koji mora biti uvezan u posebnu knjigu računa. Uvezanu knjigu računa, prije početka upotrebe, ovjerava Ministarstvo financija, Porezna uprava.

Znači, od 1.7.2017. bivši „mali obveznici fiskalizacije“ kod naplate prometa u gotovini postupaju na istovjetan način kao i svi drugi obveznici fiskalizacije, primjenjujući odredbe Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom te OPZ-a u cijelosti bez izuzetaka.

Tijela državne uprave i pravosudna tijela i druga državna tijela, tijela i službe jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, zavodi, neprofitne organizacije, poduzetnici – pravne i fizičke osobe, obavljaju isplate primitaka koji se smatraju dohotkom obveznicima poreza na dohodak te isplate primitaka koji se ne smatraju dohotkom, odnosno na koje se ne plaća porez na dohodak fizičkim osobama **na njihov račun za plaćanje** sukladno propisu kojim se uređuje platni promet kod banke, a iznimno u gotovom novcu na propisan način (čl. 86. st. 1. Zakona i čl. 92. st. 1. Pravilnika o porezu na dohodak).

Naime, u skladu s čl. 86. Zakona o porezu na dohodak, tijela državne uprave i sudbene vlasti te druga državna tijela i službe jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, zavodi, neprofitne organizacije, poduzetnici – pravne i fizičke osobe obavljaju isplate primitaka fizičkim osobama, na njihov **račun kod banke**, jer fizičke osobe koje obavljaju djelatnosti domaće radinosti ili sporednog zanimanja, obavljaju obrtničke djelatnosti.

Iznimno od odredbe čl. 92. st. 1. Pravilnika o porezu na dohodak isplate primitka do **700,00 €** po jednom računu fizičkim osobama koje obavljaju samostalnu djelatnost mogu se izvršiti u gotovu novcu (čl. 92. st. 6. Pravilnika o porezu na dohodak).

6.1. Obrazac PO-SD

Porezni obveznik/nositelj zajedničke djelatnosti, koji porez na dohodak od samostalne djelatnosti plaća u paušalnom iznosu, obvezan je prema evidenciji o prometu (Obrascu KPR) **najkasnije petnaest (15) dana** po isteku kalendarske godine **podnijeti** nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svom prebivalištu/uobičajenom boravištu **Izvjeshće o paušalnom dohotku od samostalnih djelatnosti i uplaćenom paušalnom porezu na dohodak i prirezu poreza na dohodak** (Obrazac PO-SD), (čl. 7. st. 4. Pravilnika).

Sadržaj podataka u **Obrascu PO-SD** propisan je čl. 7. st. 5. Pravilnika.

Također, nositelj zajedničke djelatnosti, koji porez na dohodak od zajedničke samostalne djelatnosti utvrđuje u paušalnom iznosu, obvezan je najkasnije 15 dana po isteku kalendarske godine podnijeti nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svom prebivalištu/uobičajenom boravištu Izvjeshće nositelja o paušalnom dohotku od zajedničke samostalne djelatnosti i supoduzetnicima u zajedničkoj djelatnosti od ____ do ____ godini (**Obrazac PO-SD-Z**).

Obrazac PO-SD i Obrazac PO-SD-Z sastavni su dijelovi Pravilnika.

ističemo...

Obrazac PO-SD obvezne su podnijeti nadležnoj ispostavi Porezne uprave i fizičke osobe koje obavljaju djelatnosti domaće radinosti i sporednih zanimanja.

Fizička osoba koja obavlja djelatnosti domaće radinosti ili sporednih zanimanja, a paušalno je oporezovan, popunjeni Obrazac PO-SD za 2025. podnosi nadležnoj ispostavi Porezne uprave najkasnije do 15.1.2026.

11 Opći porezni zakon (Nar. nov., br. 115/16 – 152/24; u nastavku: OPZ)

12 Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Nar. nov., br. 115/16)

Razlika za uplatu manje uplaćenog paušalnog poreza na dohodak za proteklu kalendarsku godinu utvrđena temeljem Obrasca PO-SD plaća se s danom podnošenja navedenog izvješća (čl. 6. st. 2. Pravilnika i čl. 82. st. 5. Zakona).

Primjer 1. Utvrđivanje nove visine paušalnog poreza na dohodak temeljem Obrasca PO-SD za 2025.

Porezni obveznik KV iz Zagreba, koji porez na dohodak plaća paušalno, obavlja djelatnost domaće radinosti i u 2025. ostvario je ukupno 12.500,00 € primitaka. Od nadležne ispostave Porezne uprave za 2025. dobio je rješenje o utvrđenoj godišnjoj poreznoj osnovici od 9.000,00 € s obvezom plaćanja godišnjeg paušalnog poreza u iznosu od 203,40 €. Porezni obveznik tromjesečno je uplaćivao 50,85 € (16,95 € x 3).

Porezni obveznik je Obrazac PO-SD za 2025. podnio Poreznoj upravi do 15.1.2026.

Tablica 1. –
Izvadak iz Obrasca KPR i uplaćenog poreza na dohodak

Porezno razdoblje	Broj zaposlenih	Primici naplaćeni u gotovini	Primici naplaćeni bezgotovinskim putem	Ukupno naplaćeni primici	Uplaćen porez na dohodak
1.1.–31.3.	-	1.000,00	5.000,00	6.000,00	50,85
1.4. – 30.6.	-	2.000,00	1.000,00	3.000,00	50,85
1.7. – 30.9.	-	1.500,00	500,00	2.000,00	50,85
1.10. – 31.12.	-	500,00	1.000,00	1.500,00	50,85
Ukupno	-	5.000,00	7.500,00	12.500,00	203,40

Kako je porezni obveznik tijekom 2025. već uplatio godišnji paušalni dohodak u ukupnom iznosu od 203,40 €, a u 2025. ostvario je ukupne primitke od 12.500,00 €, podnošenjem Obrasca PO-SD za 2025. ima obvezu uplatiti razliku poreza od 72,00 € (275,40 € – 203,40 €) s danom podnošenja Obrasca PO-SD za 2025. godinu.

Poreznim obveznicima kojima je rješenjem utvrđena razlika za povrat, više plaćeni paušalni porez na dohodak i prirez za proteklu kalendarsku godinu **vraća se na njihov zahtjev** ili im se **uračunava u obvezu za iduće razdoblje**.

U nastavku dajemo primjer popunjenog Obrasca PO-SD za 2025. za poreznog obveznika koji obavlja djelatnost sporednog zanimanja i plaća paušalni porez na dohodak.

OBRAZAC PO-SD za 2025. godinu

IZVJEŠĆE O PAUŠALNOM DOHOTKU OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI I UPLAĆENOM PAUŠALNOM POREZU NA DOHODAK I PRIREZU POREZA NA DOHODAK od 01.01.2025. do 31.12.2025.

- iznosi u eurima i centima -

I. PODACI O POREZNOM OBVEZNIKU			
OIB	IME I PREZIME	ADRESA PREBIVALIŠTA/ UOBIČAJENOG BORAVIŠTA	
121212129	Krešimir Vranar	Zagreb – Cesta ukrasnog drveća 12	
II. PODACI O DJELATNOSTI			
1. Naziv i vrsta djelatnosti	„Brzo i kvalitetno“ – popravak kućanskih aparata		
2. Adresa obavljanja djelatnosti	Zagreb – Cesta ukrasnog drveća 12		
3. Grad Vukovar i potpomognuta područja lokalne samouprave I. skupine i otoci I. skupine	NE		
4. Razdoblje obavljanja djelatnosti	OD 1.1.DO 31.12.2025.		
III. PODACI O OSTVARENIM PRIMICIMA OD POJEDINAČNE DJELATNOSTI			
Primici naplaćeni u gotovini	Primici naplaćeni bezgotovinskim putem	Ukupno naplaćeni primici	
1	2	3	
5.000,00	7.500,00	12.500,00	
IV. GODIŠNJI PAUŠALNI DOHODAK OD POJEDINAČNE DJELATNOSTI / BROJ MJESECI OBAVLJANJA DJELATNOSTI		12.500,00	12
V. GODIŠNJI PAUŠALNI DOHODAK OD ZAJEDNIČKE DJELATNOSTI / BROJ MJESECI OBAVLJANJA DJELATNOSTI		-	-
VI. UKUPNI GODIŠNJI PAUŠALNI DOHODAK		12.500,00	12

VII. OBRAČUN PAUŠALNOG POREZA NA DOHODAK

1.	Iznos obveze paušalnog poreza na dohodak	1.275,00
2.	Umanjenje paušalnog poreza na dohodak za područje grada Vukovara i potpomognutih područja jedinica lokalne samouprave I. skupine i otoci I. skupine	229,50
3.	Ukupna obveza paušalnog poreza na dohodak nakon umanjenja	1.504,50
4.	Ukupno uplaćeni paušalni porez na dohodak	0,00
5.	Razlika za uplatu	1.504,50
6.	Iznos mjesečnog paušalnog poreza na dohodak	4 275,40 : 12
		1.504,50

DATUM, 10.01.2026._____
POTPIS POREZNOG OBVEZNIKA

1)

Ukupni primici	Godišnji paušalni porez na dohodak
od 0,00 – 11.300,00	203,40
od 11.300,01 – 15.300,00	275,40
od 15.300,01 – 19.900,00	358,20
od 19.900,01 – 30.600,00	550,80
od 30.600,01 – 40.000,00	720,00
od 40.000,01 – 50.000,00	900,00
od 50.000,01 – 60.000,00	1.080,00

Dohodovni razred utvrđuje se na način da se od prosječnog primitka ostvarenog tijekom poreznog razdoblja u kojem se djelatnost obavlja (ukupni primitak podijeljen s brojem mjeseci obavljanja djelatnosti) utvrđuje godišnji primitak množenjem prosječnog primitka s 12 mjeseci. Na isti način paušalni dohodak se utvrđuje i za registrirani sezonski obrt. Godišnji paušalni dohodak utvrđuje se razmjerno broju mjeseci obavljanja djelatnosti.

- broj mjeseci obavljanja samostalne djelatnosti računa se svaki puni (cijeli) kalendarski mjesec u kojemu je obveznik obavljao samostalnu djelatnost i posljednji mjesec bez obzira na broj dana obavljanja samostalne djelatnosti u tom mjesecu.
- porez na dohodak u tablici pod 1 umanjuje se za 75% (sukladno čl. 5. Pravilnika o paušalnom oporezivanju samostalnih djelatnosti, porezni obveznici koji samostalne djelatnosti obavljaju na području Grada Vukovara, na potpomognutim područjima I. skupine i na otocima I. skupine plaćaju godišnji paušalni porez u visini 25% godišnjeg paušalnog poreza).
- Iznos mjesečnog paušalnog poreza na dohodak (pod VII.6.) računa se tako da se iznos ukupne obveze paušalnog poreza na dohodak nakon umanjenja (pod VII.3.) podijeli s brojem mjeseci obavljanja djelatnosti (pod IV. i V.).

7. Prijava u Registar poreznih obveznika

Porezni obveznik koji želi prijeći na utvrđivanje dohotka u paušalnom iznosu od obavljanja samostalne djelatnosti te koji počinje obavljati samostalnu djelatnost za koju će utvrđivati dohodak u paušalnom iznosu, obavezan je Poreznoj upravi nadležnoj prema mjestu prebivališta ili uobičajenog boravišta **podnijeti prijavu u Registar poreznih obveznika – Obrazac RPO** u skladu s Pravilnikom o porezu na dohodak.

Prijava na **Obrazcu RPO** podnosi se u roku osam dana od dana početka obavljanja samostalne djelatnosti, a kod prelaska s utvrđivanja dohotka od samostalne djelatnosti temeljem propisanih poslovnih knjiga na utvrđivanje dohotka u paušalnom iznosu do kraja tekućeg razdoblja za iduće porezno razdoblje, a najkasnije 15 dana po isteku poreznog razdoblja odnosno kalendarske godine.

Ako tijekom poreznog razdoblja za koje je dohodak utvrđen u paušalnom iznosu porezni obveznik prestane obavljati samostalnu djelatnost odnosno ako prestanu uvjeti propisani čl. 2. Pravilnika ili samostalna djelatnost počinje mirovati (privremena obustava samostalne djelatnosti), porezni obveznik obavezan je Poreznoj upravi nadležnoj prema mjestu prebivališta ili uobičajenog boravišta **podnijeti prijavu o prestanku odnosno privremenoj obustavi u roku osam dana od dana nastanka promjene**, također na **Obrazcu RPO**.

8. Promjena načina oporezivanja

Porezni obveznik koji želi prijeći s utvrđivanja dohotka od samostalne djelatnosti temeljem propisanih poslovnih knjiga na utvrđivanje dohotka u paušalnom iznosu obavezan je uz prijavu iz čl. 9. st. 1. Pravilnika – **Obrazac RPO** dostaviti i :

- pregled primitaka i izdataka prema podacima iz Knjige primitaka i izdataka – Obrazac KPI u skladu s Pravilnikom o porezu na dohodak,
- pregled ukupnog iznosa tražbina, a na temelju izdanih računa iz Evidencije o tražbinama i obvezama – Obrazac TO u skladu s Pravilnikom o porezu na dohodak odnosno presliku Obrascu TO i to za porezno razdoblje (kalendarsku godinu) koje prethodi godini prelaska na utvrđivanje dohotka u paušalnom iznosu.

